

BLIKVANGER BREDE VORMING – DEEL 3

De vervlechting van Brede Vorming in de onderwijspraktijk

Brede Vorming: wat zijn de ambities en activiteiten van 650+ onderwijsprofessionals van ROC Friese Poort? Gebaseerd op het waarderend onderzoek door ECBO, bespreken we de komende tijd een zestal ambities waarvan ook verslag in het Vaktijdschrift Profiel. Telkens bespreken we de ambitie, huidige aanpak en dialoogstarters om met het onderwijsteam een eigentijdse manier van Brede Vorming in de onderwijspraktijk te realiseren. Deze derde bijdrage betreft de vervlechting van Brede Vorming in de onderwijspraktijk. **PIETER BAAY, TARA SCHOEMAKER**

DE AMBITIE

ROC Friese Poort kiest ervoor om naast vakmanschap tevens aandacht te besteden aan de vorming van een mens als persoon door het aangaan van de verbindingen met jezelf, de ander en de wereld. Ook – of juist – in tijden van crisis is tijd ons meest kostbare bezit, dat we willen omzetten in aandacht. We willen studenten en medewerkers stimuleren nieuwsgierig te zijn naar wie ze zijn, waar ze voor staan, wat hun houding is ten opzichte van de samenleving en welke bijdrage zij daaraan willen en kunnen leveren. De pedagogische opgave van ROC Friese Poort is dan ook dat we niet alleen opleiden voor een diploma, maar voor het leven als geheel.

Het is onze droom dat studenten, ouders, medewerkers en stakeholders van ROC Friese Poort de invulling van de pedagogische opgave daadwerkelijk ervaren in de vormgeving en uitvoering van de dagelijkse onderwijspraktijk en de wijze waarop we met elkaar omgaan.

Het is onze droom dat het curriculum van alle opleidingen gaandeweg meer gaat bestaan uit drie overlapende domeinen die onlosmakelijk met elkaar vervlochten zijn:

1. Kwalificeren: Het ontwikkelen van vakvaardigheden om een goede vakman of -vrouw te worden.
2. Socialiseren: Manieren waarop we via onderwijs deel worden van bestaande tradities en praktijken.
3. Persoonsvorming: Het vermogen

EEN BEROEP LEREN UITOEFENEN ÉN MENS LEREN ZIJN

en de verantwoordelijkheid om in vrijheid te willen samenleven met anderen in een pluriforme maatschappij.

DE ONDERWIJSDROMER EN ONDERWIJSONDERZOEKER IN GESPREK

Hieronder geven we een stem aan de gedachten van een onderwijsdromer (die spreekt vanuit ROC Friese Poort) en van een onderwijsonderzoeker (die spreekt vanuit Blikvanger).

Dromer: ROC Friese Poort kiest ervoor om studenten breed op te leiden. Er hoeft niet per se méér aandacht voor Brede Vorming te komen, maar wel bewustere aandacht. Integreer Brede Vorming overal waar mogelijk in het

curriculum. Geen kers op de taart, maar kersentaart. Zo versterken we de plek die Brede Vorming inneemt. Waar in het onderwijs wordt nu aandacht besteed aan Brede Vorming?

Onderzoeker: 23% van de ondervraagden ziet de gelegenheid voor Brede Vorming het sterkste in het vakonderwijs. Met name in Emmeloord wordt deze gelegenheid sterk gezien. Hoe ga je op een goede manier om met je beroep? Hierin wordt de verbinding met het vakmanschap direct gemaakt. In Sneek, Leeuwarden en Drachten worden relatief meer kansen gezien bij AVO-vakken. Een ander deel (17-21%) ziet de voorname kans juist ergens anders: in themadagen, projecten of LOB. Studenten worden in projecten uitgedaagd hun blikveld te verbreden.

Dromer: Het beroepsonderwijs dient de student immers een beroep te leren uitoefenen én mens te leren zijn. Als we in gemeenschappelijke taal spreken over wat Brede Vorming moet zijn, kan dit in alle onderwijs-situaties uitgedragen worden. Hoe zorg je ervoor dat studenten zelf de verbinding leggen tussen de inhoud van hun opleiding en hun leefwereld?

Onderzoeker: Als we bijvoorbeeld studenten pannenkoeken laten bakken in een zorginstelling, willen we hen ook zichzelf laten bevragen: wat betekent dit voor mij? Wat doet dit met mij als persoon? Daarnaast geven docenten aan nog zoekende te zijn in hoe ze concreet aandacht kunnen besteden aan thema's als duurzaamheid en rechtvaardigheid in de klas.

PIETER BAAY IS PRAKTIJKINNOVATOR BIJ ONDERWIJS124, TARA SCHOEMAKER IS ADVISEUR BIJ CINOP

Dialogoostarters

1. *De Blikvanger kan als handvat dienen om binnen ieder team met elkaar in gesprek te gaan over hoe we Brede Vorming gaande-weg meer een plek geven in het reguliere onderwijs. Hoe ontwikkelen we een gemeenschappelijke taal over het hoe en wat van Brede Vorming in ons onderwijs?*
2. *Idealiter is de balans tussen vakmanschap en Brede Vorming 50-50. Hier wordt op veel plekken al invulling en aandacht aan gegeven. Hoe maak je gebruik van elkaars deskundigheid? Hoe integreer je Brede Vorming in het curriculum?*
3. *Beroepsonderwijs gaat om meer dan het leren van een vak middels kennis en vaardigheden. Hierin zijn dialoog en ervaringen delen met elkaar belangrijk. Hoe wakkeren we de intrinsieke motivatie van studenten aan met betrekking tot leren voor het leven?*

Bron

Baay, P., Bombala, B., Ferket, R., Hofland, A., Schoemaker, T., Feld, L., Kuitert, M., Twilt, J., & Vos, K. (2020). *Blikvanger: Brede Vorming in de praktijk van ROC Friese Poort. 's-Hertogenbosch: ECBO/Friese Poort. Lees het hele onderzoek op www.rocfriesepoort.nl/blikvanger.*

Serie van zes artikelen 'Blikvanger Brede Vorming' in [dit tijdschrift](#)

1. *ROC Friese Poort als inclusieve organisatie – uitgave dec. 2020*
2. *ROC Friese Poort als ontmoetings-school – uitgave feb. 2021*